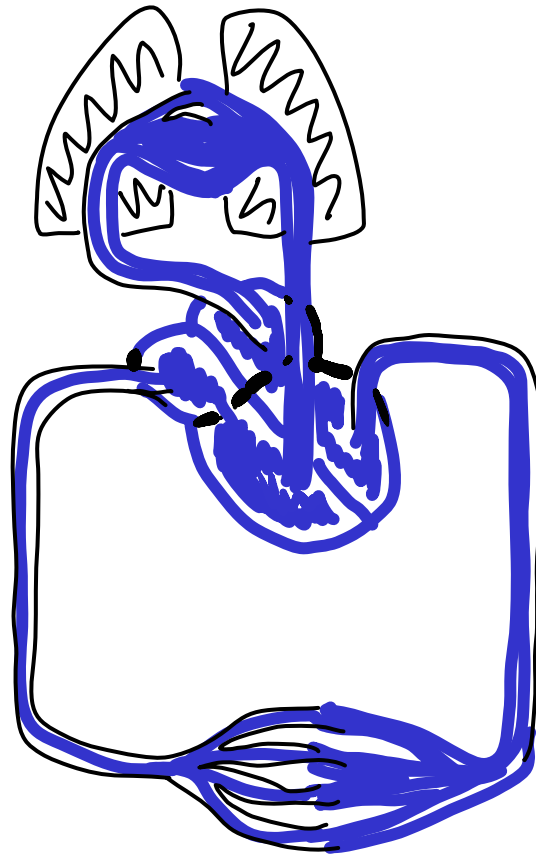

Oběh

Kryštof Slabý © 2008

KTL UK 2. LF

<http://ktl.lf2.cuni.cz>

Kardiovaskulární systém

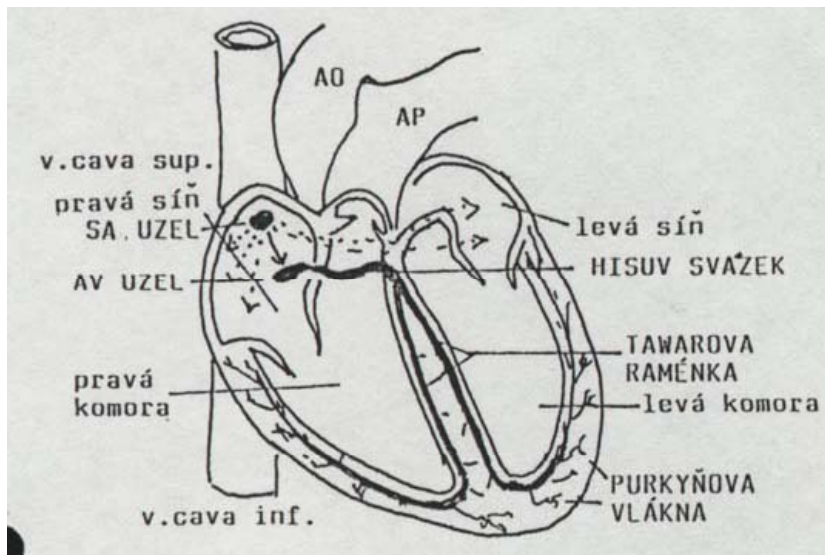
- **Efektivní oběh –
jedna z vitálních funkcí!**
- **Srdce**
- Cévy
  - tepny, kapiláry, žíly
  - lymfatika

Funkce kardiovaskulárního systému

- Funkce srdce
  - PUMPA
  - regulace tlaku
- Funkce cév
  - transport látek do/z tkání
  - regulace tlaku
  - metabolické funkce
  - filtrace
  - krvácení a imunita

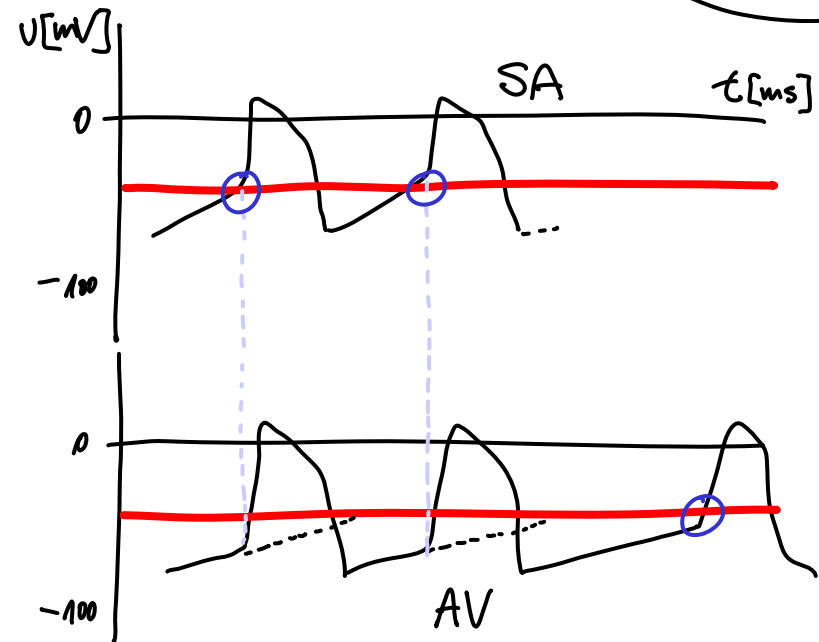
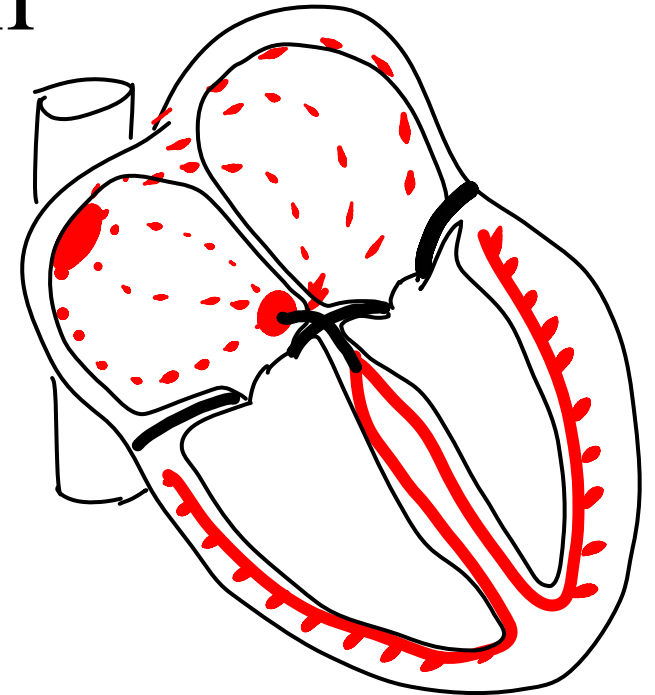
Anatomie a histologie srdce

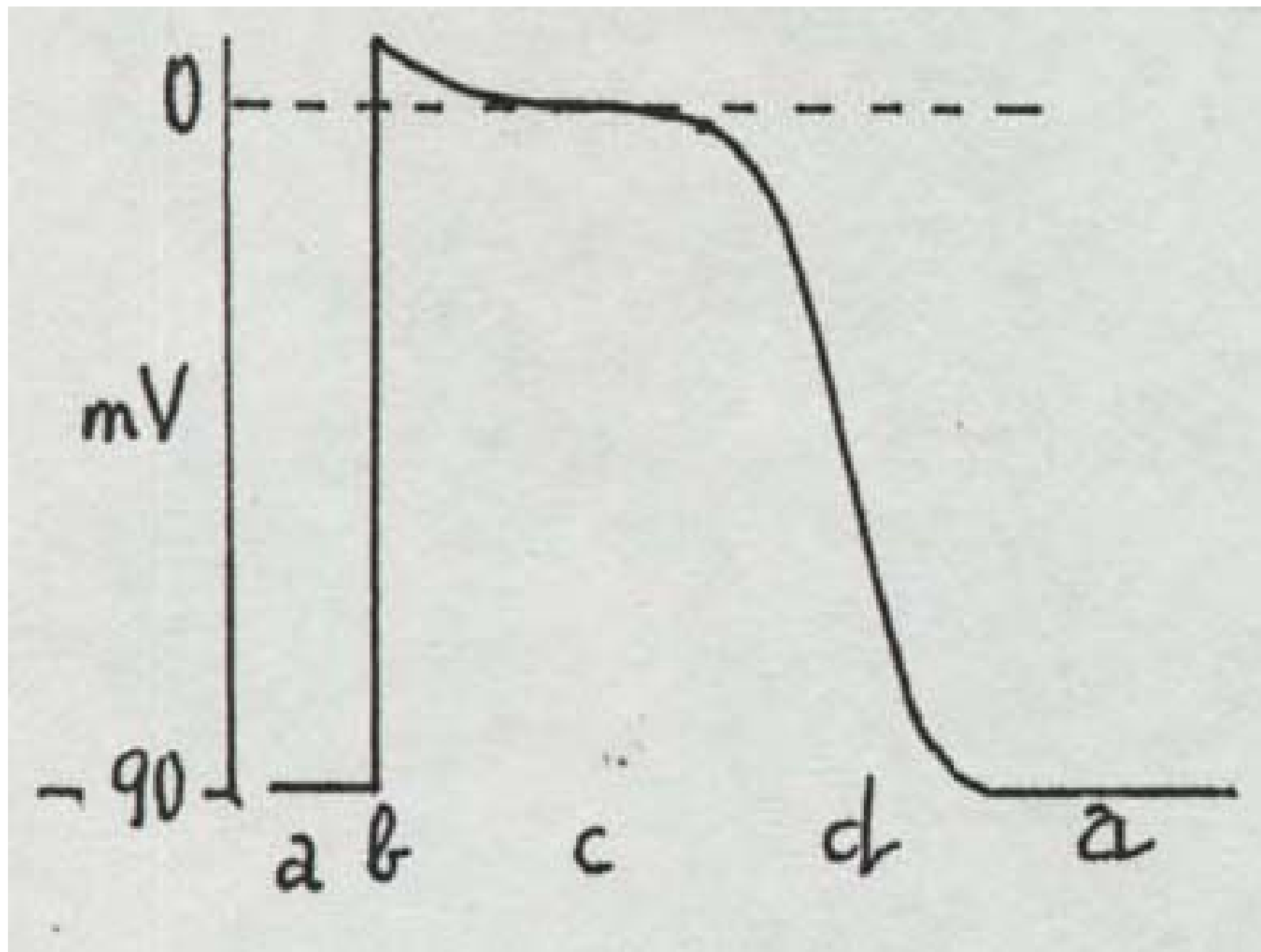
- Dutiny
- Chlopně
- Velké cévy
- Koronární oběh

Převodní systém

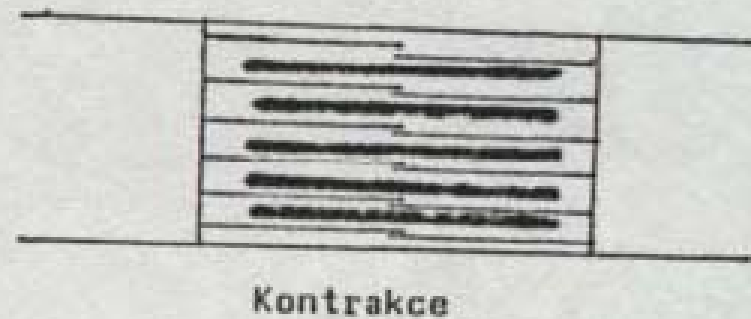
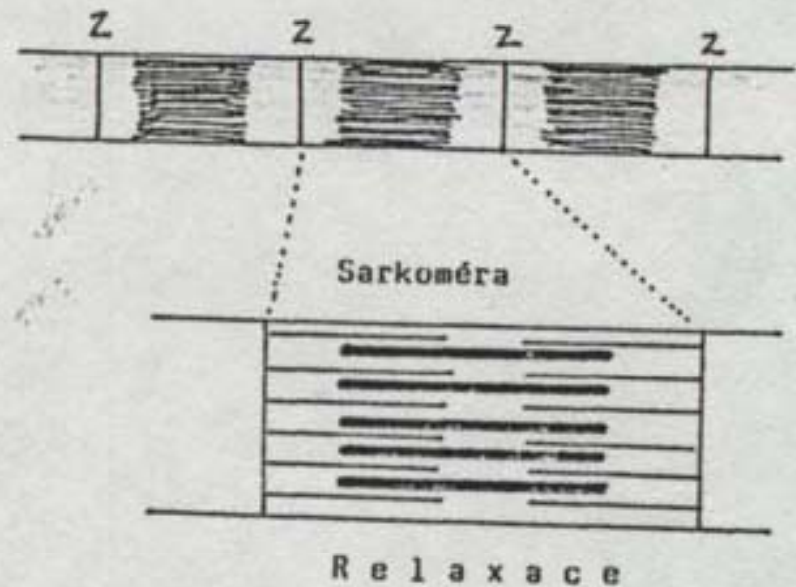
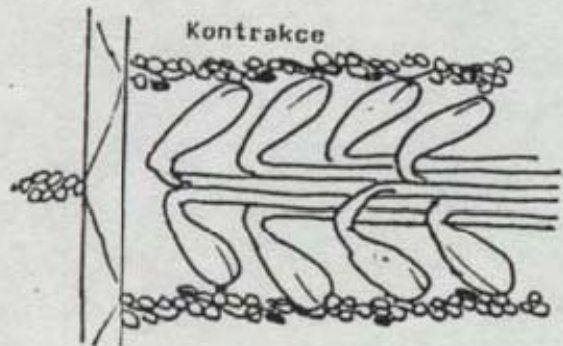
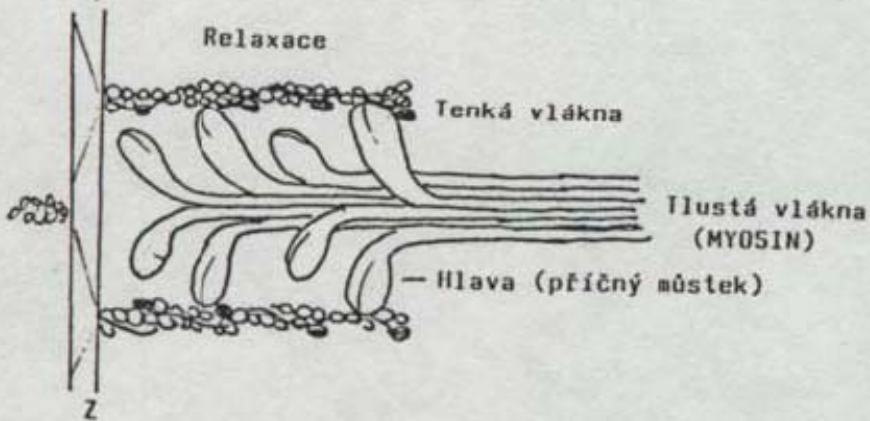
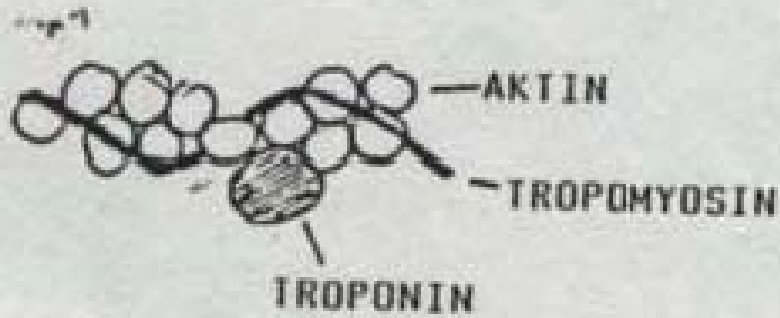
- SA
- síně
- AV
- Hissův svazek, raménka a septum
- Purkyňova vlákna a komory
- Spontánní depolarisace

Kontrakce

- Kardiomyocyty, interkalární disky
- Myofilamenta
  - aktin,
myosin,
troponin, tropomyosin
- Ca^{++} , ATP
- Spřažení excitace a kontrakce

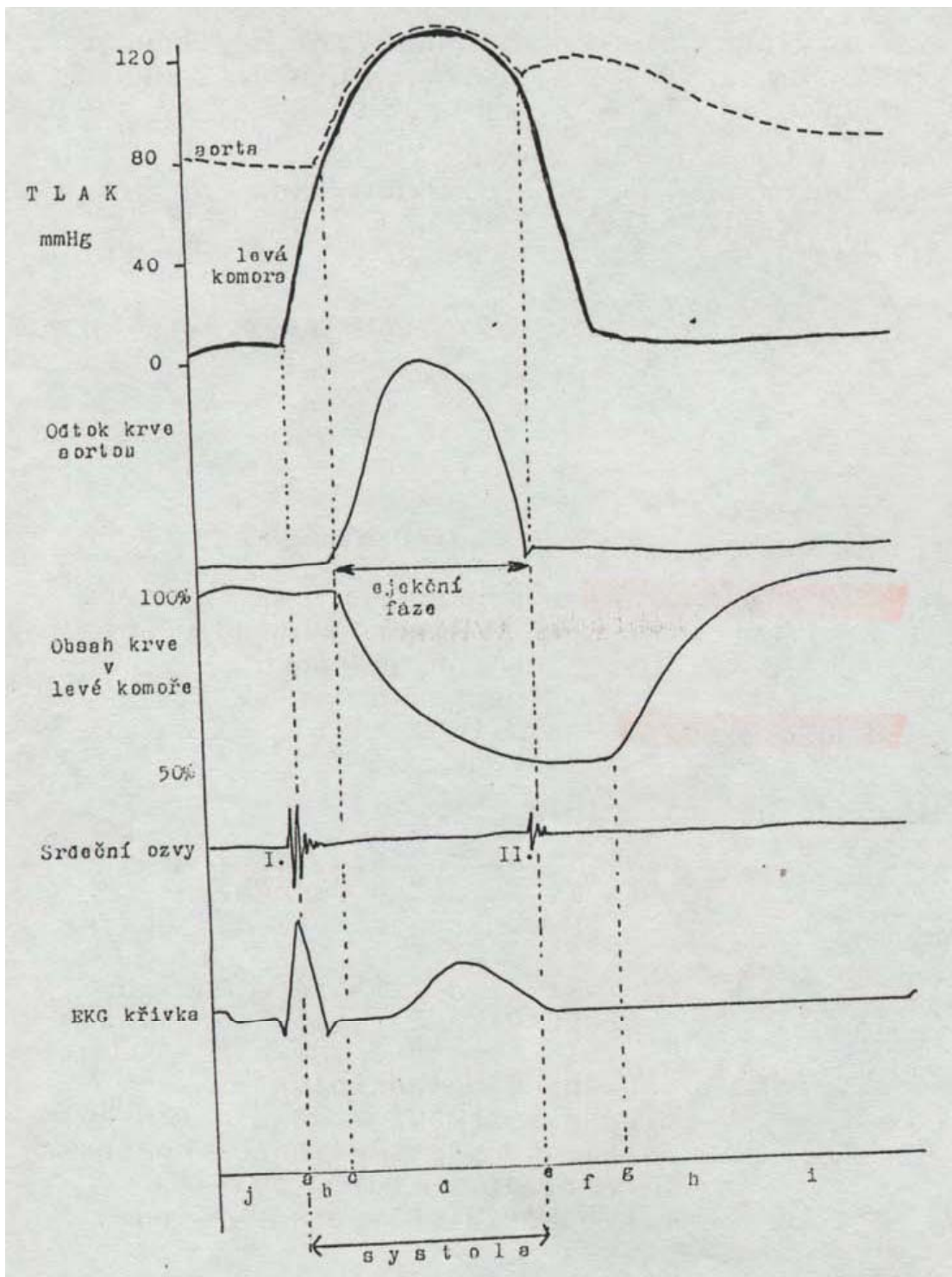

Srdce – excitace a energetika

- Depolarisace, plateau, abs. a rel. refrakter. repol.
- Metabolismus na krytí energetické spotřeby
  - pouze aerobně (hodně mitochondrií)
  - v klidu FFA
  - v zátěži i laktát
- Zvýšené nároky = zvýšený průtok

Srdeční revoluce

- Systola komor
  - isovolum, ejekce
- Diastola komor
  - relaxace
  - rychlé a pomalé plnění, systola síní

Regulace srdeční aktivity

- Přímou v srdci
  - Frank-Starlingův zákon
- Positivní (symp.) / negativní (parasym.)
chrono-, dromo-, ino-, bathmo-tropie
- Neurohumorální – tonus
  - parasimpatikus
    - pravý vagus – SA uzel, levý vagus – AV uzel
  - sympatikus
    - síně i komory difusně hrudní sympatikus
    - β_1 -receptory – cirkulující katecholaminy

Cévní řečiště

morfologicky

- arterie
  - elastické
  - muskulární
  - arterioly
- kapiláry
- veny

- lymfatické cévy

funkčně

- arterie
  - pružník
  - resistenční
- mikrocirkulace
- veny
  - kapacitní

- lymfatika

Funkce

- arterie
  - pružník = pulsatilní tok na kontinuální
  - resistenční = alokace průtoku
- mikrocirkulace (arterioly + kapiláry)
  - = výměna
- žíly = reservoir
- lymfatika = drenáž, transport (tuky)

Cévy – stavba

- intima
  - endotel
  - elastica interna
- medie
  - elastica externa
- adventicie
- fenestrace, póry, sinusoidy, spojení

Kapiláry

kontinuální, fenestrované, s póry, sinusoidy – stavba

v jednotlivých částech řečiště je
různý

průběh TK (průměr i pulsní TK)

průřez

odpor

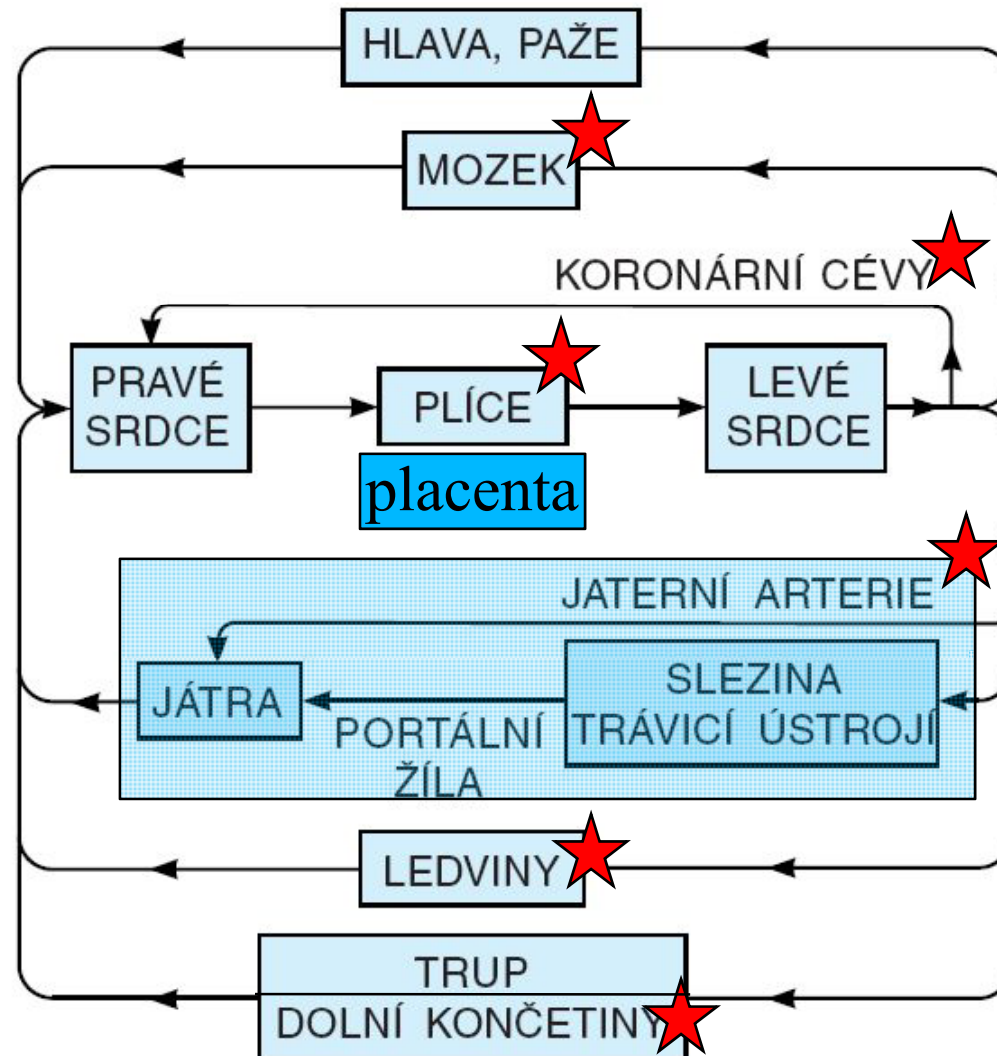
rychlost proudu

(a objem krve)

v žilách přibližně polovina
objemu krve velkého oběhu,
v kapilárách při podobném
celkovém průřezu jen 5%
krve

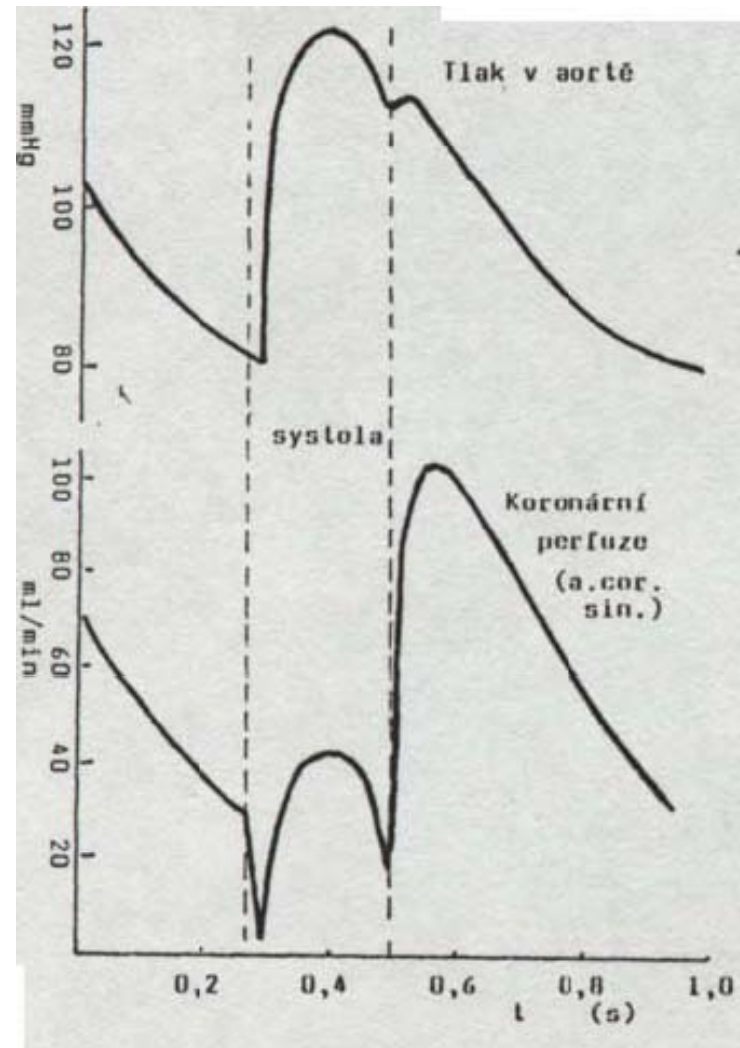
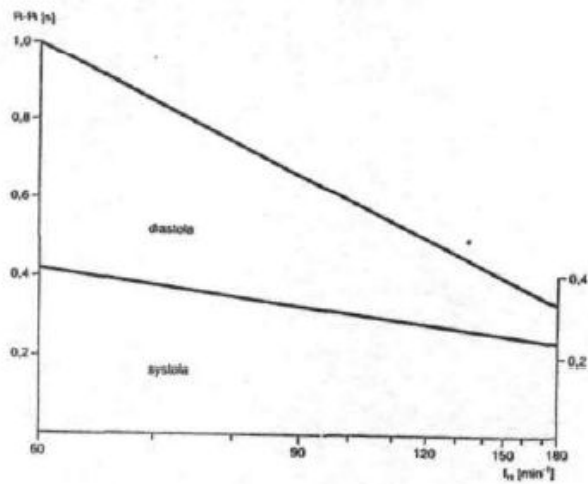
+12% +18% + plíce + srdce

Schema trubek

Koronární cévy

- gradient TK
- průtok v diastole
- trvání diastoly $\sim$ HR

Mozek

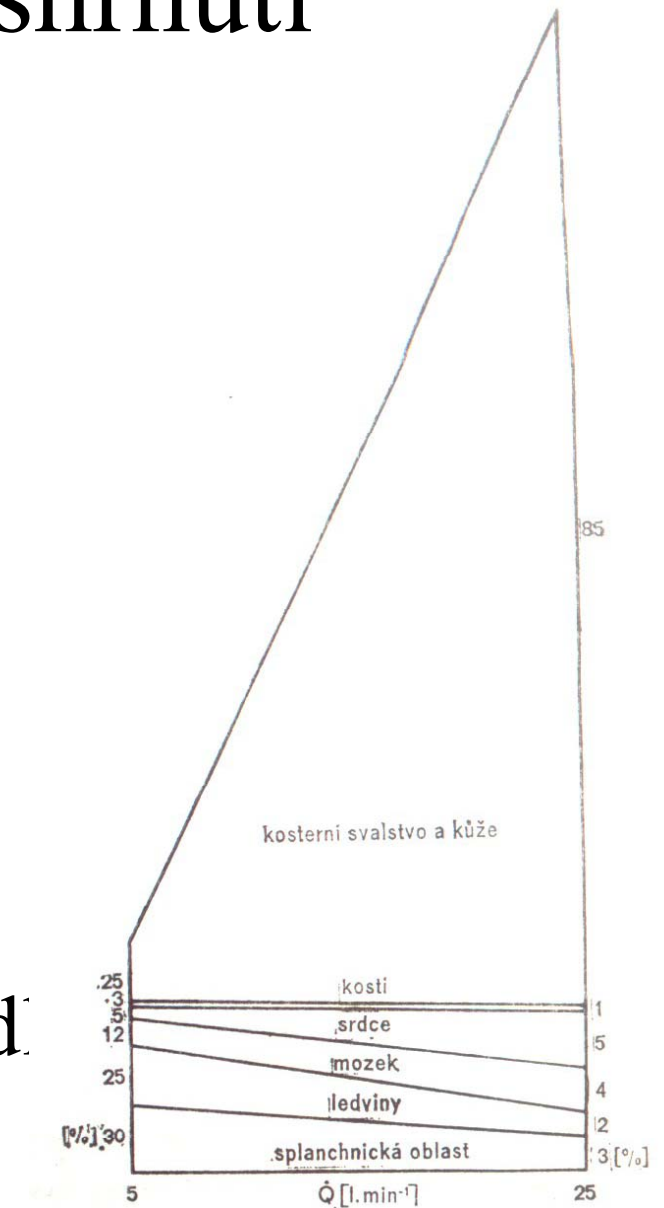
- autoregulace
- zadní jáma z a. basilaris
- venosní siny nekolabují
- HEB
- nitrolební tlak

Další zvláštnosti

- Splanchnická oblast
- Ledviny
- Kůže
- Plíce
- DK – viz TK
- Placenta
- Fetální oběh

Orgánová specifika shrnutí

- nutritivní x funkční průtok
- redistribuce sdrečního výdeje pod (zátěž, trávení)

TK – co to je?

- hydrostatický tlak
- kapalina je krev a vlastnosti tomu odpovídají
- tlak transmurální, napětí ve stěně, střižný tlak
- proudění – laminární, turbulentní
- tlak i prod pulsatilní vs. konstatní

Regulace TK

- rychlé
  - **regulace CO** (Frank-Starling a baroreflex)
  - vasomotorika
- střednědobé
  - **RAAS**
  - katecholaminy, ...
- pomalé
  - hospodaření s vodou (příjem, výdej, ADH, NaCl)

Vasomotorika

	lokální	endotel	cirkulující	nervové
kontrikce	chlad (kůže), autoregulace (mozek, ledviny)	endotelin 1, serotonin, TXA2	adrenalin (α), NorA, AT2, AVP, NPY	sympatikus (α)
dilatace	$\uparrow$ pCO ₂ , $\downarrow$ pO ₂ (kromě plic), adenosin, laktát, $\downarrow$ pH, $\uparrow$ teplota, DPG	NO, bradykinin, prostacyklin	adrenalin (β), CGRP, P subst, histamin, ANP, VIP	sympatikus (β , ACh), tonus ($\downarrow$ NorA sympaktiku)